

قانون حکومتیسی و عادلانه دادرسیسی

طاهره دانش

محمود امیری مقدم

قانون حکومتیدن بیر سلانقلاری واردی که اولار شرطلریندا او موجب اولار که حقوق بشریدن حمایت الیه و اونو ترویج الیه. او جامعیدکه قانون اساسی محکمدنا نقش واردی، دولت او نقشی اوینیر که شرایط او جهت که میلتر صرفنظر جنسیتدن، قومیتدن، و یا فیکرلریدن سونرا، بیر حقوق برابر آلا. قانون گیریشیدن برابر، مُستقل محکملر که اوندنا حکیملر بی طرفدیلر، پورکورولار و وکیلر ا قدرتی واردی که شهروندی حقوقلردان دفاع الیه و ا نگرانی اولماسا که او آدم اذیت و آزار گُرا، بو مسئلر چوک ضروری دی که اولا او زمان عدالت محکما و حکومت کانونیسی اولار.

آما ایراندا بو روند عدالت بکانلی موشکلی واردی و پزماسی اولور:

1. ا مواد قانونیکه حقوق ایران تعریف اولور

2. اجرای قوانین انتخاباتی: چوخ زمانلاردا اصول قانونی اساسی جمهوری اسلامی اصلی اصولاردا پزولور

3. مستقل حکیملر و دادستان بی طرفلر یوکدی

4. محکمه جَلَسَلری عمومی و علنی دیر

5. بیتون شهروندلرین برابری حقوقلاری اولماز

بو مسائل که اوسدا گتیلیردیخ حاطرا چون شهروندلر اجبارلینن، اعتراف الیدیلر و یا اولار وکیل یوخلریدلار که بو حاطر محکوم اوبدیلا. بوجور دیاخ که چوخ وکیللاردا اونا حاطر که موکلیدن دفاع الیلیدی پیگرد قانونی اوبدی و اولاردا آزار و اذیت گروبدیلرو یا مالی جریمه اوبدیلا و بعضیلار هم عبدالفتاح سلطانی و نسرین ستوده کیمین حسب توشیدیلر. بونانسورا معلوم اولدی که عادلانه دادرسی یوخدی و بو تطبیقینن که قانون اولیخ، بو چوک جدی مانع دی که ایران حقوق بشر وضعیتن بهبود آلا. بو توضیحینن هر تغییر رویکرد که موجب آلا که انسان حقلرین رعایت آلا، راس هر تلاشی واردی که بو شرایطن بهبود الیه.

بو مسایل حکومت کانونیسی و یا محکمه قانونی تجربیه و تحلیل الماخ ایراندا بو سوزلاردان فراتر واردی. بو وضعیتین ایچیدن ایکسپارتلار و یا کارشناسلار تلاش ایلیر که فرقلی زمینلر ا جنبه لر که محکمه نقض الیر و یا حکومت کانونیسی نقض الیر بو جمهوری اسلامی ایچیدن عموم جامیه گورسده.

بو مختصر مقدمینن نیچدن نقض محکمه جنبلرین که پرسه قضایی و ایران قانون ایچیدن واردی گورسداخ. بونان سورا ا ضمانت اجرایی که تعهدات بین المللی ایران و قانون اساسی ایراندا واردی بررسی الیخ که بولار حاکمیت قوانینن محکمه سیدده و اولار بونا حاطر که قانون اساسی پارتلارینن که عملین ایچیدن نقض اولور باخاخ. سوندان ایران مقاملارا و اولار تکیم بین المللی مقاملارا توصیه الیخ که حکومت قانون ایچینه و محکمه قانونی حاطر نه توصیلر واریمیزی که او کشوردا اجرا آلا.

عدالتی محکمد پرسسن ایچیدا قانون اساسی حمایت الیر؟

انقلاب مشروطیدن سورا او الید که ۱۲۸۴-۱۲۹۳ تاریخ شمسیدا، ایران ایک اولکه منطقدده واردی که قانون اساسی مدرن سبکسیدن تدوین الدی. انقلاب اسلامی اول دهه لریدن، نچدنه ماده واردی که قانونی اساسیدن حمایت الیدی که او سمتین گده که محکمه عادلانه و حکومت قانونی آلا. او مواد قانونینلر حتی انقلاب اسلامی سونرادا، قانون اساسی ایچیدن تصویب اولدی. بعضیلر او موادلار

که مستقیم و یا غیرمستقیم محکمه قانونی ترویج الیدی ۲۴-۲۷؛ ۳۸-۳۴، ۱۵۶، ۱۵۹، ۱۶۵ و ۱۶۶ قانون اساسیدی. ماده ۳۵ بیر میثالییدی که اوردا وکیل انتخابی واریدی.

یا ۱۵۶ ماده سی محکما قوسی استقلالیسیدی: محکم قوه سی بیر قوه مستقلدی که فردی حقلر و اجتماعی حقلرینکییدی و بو قوه عدالت محکمسن حیات مسئول ایچیدنی" و یا ۳۸ ماده سی یرمیشدی که " شکنجه و سرکوبلار هر فورمی غدغندی^۱

انسان حقلرین جهانی اعلامیسین دان سورا، ایران نچدنه جهانی کنوانسیونلارا پیشیمشدی که اولار قانون حاکمیتین حمایت الیدیلر مثالیسیدا کنوانسیون بین المللی حقوق سیاسی و مدنی.^۲ (ICCPR)

بو اسنادلار برابر حقوق بتون آداملار ایسیدی و باخمیدی که اولار جنسیتلرین، نژادلرین، عقیده لرین و اوکه باور واریدلر ند و ممانعت الیدی بو تشکیل تبعیضلری. بو اسی سی سی پی آر دان سورادا نچدنه ماده واردی که عادلانه رسیدگی و قانونی محاکملرینه ایسیدی که حق آلا. ماده ۱۴ دا اهمیت اخص وریری که محکمه گره بی طرف اولا و وکیل دسترسی دا بو محکما که عادلانه آلا اشاره الیر. و بوردا او اعترافلار که دبیر که گناهکار دی و یا شهادت ویریلر باشکا آداما همیسی بی اعتبار دی او زماندا که فشاردا اولیر که آدام اقرار الیه.

قانون، عادلانه محکمسن نقض الیین

بو مواد قانون اساسی جمهوری اسلامی و بو تعهدات بین المللی که ایران اوسد یازدایخ دان سورا، گند ۱۹۷۹ انقلاب اسلامیدا که ایرندا اولدود اُنان سورا که قانون اساسی دا یازدلار گندا عادلانه محکمه نقض الیدیلر. بو مواد قانونیلر که واردی تام ضدیتدی اولار که اوول ذکر اولدی که قانون اساسی و معاهدات بین المللی ایچیدنیدی که اول زماندا ایران اولرین ایچیدن واریدی. او مواد که یازاریخ، استقلال و بی طرف محکمه قضائی دی، آداملار قانونین قابقیدن برابریلر و اُ حق که محکمه آزاد و منصفانه زیر سوال اپار.

هامه آداملار قانونین قابقیدان برابریلر

ایکین شرطلر که مُم دیلر که محکمه عادلانه اولا و حاکمیت قانونی اولسار هر کشورد، حقوق برابر هام آداملارینکییدی. ایراندا بوشکیل دبیر اوناخطر که قوانیلر تبعیض آمیزدیلا و اجرای انتخابی قوانیلاردا مهم موانعلردی که قوانین عادلانلر و حاکمیت قانونلرین دسترسیدن منع الیر. قانون اساسی ایچیدن، مدنی قوانیلر، و کیفیری موادلار تبعیض آمیز واردی که بو جنسیت و مذهب انسانلارا تفاوت گورور. کیشیلر، خانوملار حقدین چوخ واریدلار، مسلمانلار، غیرمسلمانلار، رجح دیلر و شیعلر، سنی مذهبیلردان دا ارجح دیلر. نمونه خاطر نیچدنه مثال بوردا یازاریخ: خانیملار شهادت دماخلار، یاری شهادت کیشیلردی و اُ تشکیل قبول الیلر. خانیملار قضاوت منصلره اولماز و ماده ۱۲ قانون اساسیدا بو توجه گتیریر که یانیزمسلمان کیشیلر که شیعه جعفری اون ای کی امامی دیلر اولار.

بیرمسلمان بیر غیرمسلمانی اولدیدی او مجازاتسی سبکت دی و قصاص اولماز. کامل فهریستیسیلر که تبعیض قوانین واردی باشکایردا اولار که تاپاسیز.^۳ بو ترتیب ایچیدن جامعه یاریسینن که خانیمدیلا و اُ پیروان اقلیت مذهبیلر (اولار که مسلمان شیعه اُن ای دی امامی دیلر) حقوق قانونیلاری نسبت به کیشیلار آز دی. بونان سوردا قیز یاشین مسئولین کیفریسید ۹ ایل قمریدی (۸ یاش و ۹ آی شمسی) و اوقلانلار دا ۱۵ یاش قمری (۱۴ ساش و ۷ آی شمسی). بو ای دی دنه تبعیضدا جنسیتین و نقش آشکار کنوانسیون اوشاق حقولارین (سی آر سی) دی که ایراندا اونو امضا الیدی.

بیطرفلی عدملی و مستقل المماز قوه محکمه

ماده ۱۵۷ قانون اساسی جمهوری اسلامیدن، رئیس قوه محکمه که آن بیوک مقامدی سیستم محکمه ایچیدن اودا رهبر الیدن انتخاب اولور که ایراندا آن بیوکترین سیاسی قدرت بولکسینیدی و اُ اونو منصوب الیر. محکمه رئیسیه گره بیر کیشیه که مجتهد اوله، اولسون. بو موضوعدا عُض ایچیدا بی طرفی و استقلال قوه محکمه تضعیف الیر. محکمه رئیسیه، دادستان کلین و دیوان عالی کشورین رئیسیه گره مجتهد آلا.

حاکمیلار

حاکمیلاردا محکمه قوه رئیسین انتخاب الیریر و گره اعتقادین شکلین، سیاست موقعیتین و صداقت مسلکیسن انتخاب اولالار. محکمه رئیس ا قدرتی واردی که حاکمیلار قضاوتینین، ایشدن چخاردا و اخراج الیه. اوقدر فضا یوخدی که دوزملی قضاوت الیه اوناخاطر که بو موقعیت شغلار محکمه رئیسین الینددی و اودا رهبرین نظارتی اونون اوسدسی واردی.

بنونان باشکاسیدا بودی که قانون مجازات اسلامیدن یازیددی که ا زمان که اعتراف اولماسا و یا شهادت الار که شاهد عینیدیلر اولماسا، اون حاکمیلار که قاضیدیلر پرونده لردا ا لار ا علمینن که واریدلر حکم وریللر. حتی او زمان که گره نیاز به مدرکدا او پرونددا اولماسا. ⁴ بو پدیدیه "قاضی علمسی" دیلیر. ⁵ حقوقدا بو اجازه واردی که قاضی یالیز علمیسینن و حتی هییچ مدرکدا اولماسا متهمیسینن مجرمیت رایسن وار. ⁶ حاکیم علمسی ا مواردلردندی که اعمال قدرت خودسرانه اولار. بو شکل الگولار سیستم محکمه ایچیدن، ا فرهنگ دوزلر که بو فرهنگ نتیجتین اولار نقض جدی انسان حقلره. ماکان مولود زاده دسامبر ۲۰۰۷ لواط اتهامینا، ساده "قاضی علمیسین" اعدام اولدی. ⁷

ویژه محکمیلار

انقلاب ۵۷ سورا نچندنه محکمه ویژه تاسیس الیدیلر. بو محفلر که گند تفاوت رای واردی که بو محکمیلار قانونیدیلر یا یوخ. چوخ کارشناسلار دیلر که بو محکمیلار اساسا قانونی دیلیر. انقلاب محکمیلار ۵۸ ایل ذ آیت الله خمینی دستورینن تاسیس الیدیلر. اولار موقت زمانیدندا مقامات رژیم شاه پروندلره رسیدگی الیدیلر اما او زمانان سورا بو زمانا که ۳۷ ایل کچیددی گن واردی. بیتون امنیتی پرونده لر مثلا سیاسی فعاللار و یا مدنی فعاللار، فساد اتهامات و یا مواد مخدر اتهاملار هائوسی بو محکمه انقیلابدا باخیلار. محکمه انقلابلار او اندازه که مدنی محکمیلار شفافیت واریدلر، شفافیت یوخلیردی و او حاکمیلاردا که اختیارات قانونی واریدلر معروف به سواستفاده بو قانون اولیدیلر. حاکمیلار بو محکمه انقلابدا ا مرحله که گره وکیل توتالار و دسترسی و مطالعه پروندیه ا لا، گورمیلار و اونخاطر دیلیر که بو پرونده لر حساست و محرمانه دی و یا بعضی زمانلار دا دیلیر که وکیلر صلاحیت اونو یوخلیردی که پروندیه باخا.

محکمه ویژه روحانیت دا موقت زمانا و فوق العاده زمانا تاسیس اولدی و قانون اساسیدا هج منیاسی یوخدی. بو محکمه سیستم عدالتین نظارتیسیده یوخدی و او جرایما باخیلار که روحانیون انجام الیلیر. بو محکمدا رهبر ایران الیندده و قوانین رسمی بولگنن پیروی المیر.

بنونان سورادا واردی که محکمیلار اما عدالت سیستم ایران ایچیدن دیلر و اولار دا حقوقی منیاسی یوخدی.

ویژه محکمیلار شاخه ای ویژه ا عمومی محکمیلار که ویژه گرویلارین ایشلرینن باخیلار. مثالیسی محکمه ویژه مطبوعات یا محکمه رسیدگی جرایم دولت کارمندلرینکیددی. بو محکمیلار فاقد وجه قانونیدیلر و برابری آداملار قانون قاباقیندن نقض الیلیر. ⁸

وکلا کانونلاری

حکومت جمهوری اسلامی چوخ ایلددی که وکلای انسان حقلرینی و الارین خانوادلرین اذیت و آزار الیر، تهدید الیر و یا اموالرینی مصادره المیشدی و اولاری حبس اتیر. وکلای حقوق بشریلر و یا همان انسان حقلری بولارین هدفلریدی. نچندنه وکیل واردی که حبسه محکوم الوبدیلر. چوخ زمانلار هج دلیددا دمیشدیلر و اولاری حبسا اتیدیلر. و جریمه مالی دا اولارا یازیدیلر که بو شکل اولارا تهدید ا لا که ایشلمیلیر، بعضیلاردا ایشدن ممنوع الیدیلر و یا گورمیلار که ایراندا ایشین گدلر. چوخلاریسی اقدام علیه امنیت ملیه متهم اولبدیلر.

ا وکیلر که سیاسی پروندلر گوتورلر که اتهاملاری امنیتی دی بعضی خطر و چالشلارینن روبرو اولولر که بو مسائل تاثیرگورو موکلرینه. ماده ۱۲۸ قانون آتین دادرسی محکمیلار عمومی و انقیلاب ⁹ وکیل توتماقی ا زمان که تحقیقات اولور وربدی، بو تبصره حاکیم اجازه سی واردی که بعضی پرونده لر که محرماندی و یا متهمدن سونرا بیر کس ا لا حاکیم دیر که بو موضوع فساد اولار و بعضی جرایم علیه امنیت کشوردا

وکیل اجازسی ورمز. چوخ زمانلاردادا موارد دادرسی در محکملا انقیلابدا بو تبصره خاطر سواستفاده الیلا. تقریبا همیه که اتهاملاری امنیت دی (ای زمان که عضویت در گروهک های معاند دیلر) و او جرائیم که مواد مخدره ارتباطی وارده و دستگیر اولور ، ا زماندا اجازه ورمیلره که وکیل مراحل تحقیقاتدا ورود الیه .

بونان سوردانا کانون وکلای ایران بیر سازمانی دی که مستقل نهاد یامیشدی اودا ۱۳۳۱ ایلیندا اما انقیلابدان سورا بوردا اجازه ورمدیله و اورا کاپادیلر. ا زمان که گنه آجدیلر، ا استیقلال که وکلای حقوقلاره دفاع الیه و بیر اتحادیه االا الینده د دیلیدی. او حقوقدانلار که گره انتخاب اولیدیله که بو کانونین وکیلری االا گره محاکمه انتظامی وکلادا، انتخاب اولیدی و اورادا محکمه قوسی نظارتینیدی. بو معناسی بُدی که او وکلا که حکومتین منتقدلریندیله هئیت مدیره بو کانونا اولمازدیلار. بو دا واضحا نقض ماده ۱۹ و ۲۲ (ای سی سی پی آر) دی که ایراندا اونا امضا الیدی. بو روند گورسدیر که ایرانی وکلار حقلره یوخدی که آزادانه او ایش که اونان لذت آپریلار چالشیلار و او بیان آزادیسی و یا آزادی تشکلار ایراندا یوخدی.

قوانین اجرا زماندا نقض اُور

مسایل حقوقی و قانونیدن سنورا که اوسدا اشاره الیخ ، بعضی زمانلاردا قوانین ، دادرسی پرسسیدنه خودسرانه نقض اُور. چوخ گزارش واردی که گورسدیر که مسئولان اجرا کننده قانونلار از جمله حاکمیلار و قوه محکمه ا قوانین جمهوری اسلامیدا گولاخ سایماز و تخطی الییر. شکنجیدن استفاده الماخ، اعتراف فشاردا الماخ ، فرمایشی محکمدن ، یالان اتهاملارو وکیلا دسترسی الماسا که بو موضوع چوخ پروندلر که انقیلاب محکملاردا اولور که تحقیق مرحلسیدن متهم وکیلی یوخدی. بننانسورادا محکمه شفافییت یوخدی و مصونیت عدالتسرادا اودا محکمه قوسیدنده مانع اُور که اطلاعات رسمی دسترس االا. بو اطلاعاتلار که غیرقانونی محکمه اولار تشکیل یاپییده و یا اعدام اُلوبدیلار در دسترس یوخدی و گزارش و اولارین آمارلاری یخوندی . (خصوصاً اولار که مرزد یاشیلار.

بیر سنورا علتیسی دا بو دی که بو قوانین که جمهوری اسلامی ایزین وریر بُدی که اولار که دگرانیشدیله اعداما مجازات الیر که مثالی بُدی که جنسی جرائم ، زنا الین، پیغمبرا توهین الین ، مالی فساد السا و او اتهاملات متهمی اِل فساد فی الارض. مادهر ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی " مفصد فی الارض او اعداما معرفی الیرکه " به طور گسترده ، جنایت علیه تمامیت جسمانی آدمالار الیه و یا ا اموال عمومین و یا خصوصی خسارت وره، یا ا ادم فسادو فحشانن گسترش الیه" اما بو مادده کامل تعریف المییده که بو " گسترش الین" بو جرمد ورمیر. انا خاطر حاکمیلار بو قدرت واریدلر که او تفسیر که قانوندان آلیلار اونو تفسیر الیلر.

شکنجه و فشاردا اعتراف اَلماق

قانون اساسی جمهوری اسلامی منع الییده که اولار که مجرم دیلار شکنجین اعتراف الالار.

هر شکل شکنجه ا منظور که اقرار الالار و یا کسب اطلاع الیلر ممنوع دی. اقرار یا سوگند، مجاز دییر و بو شهادت و اقرار و سوگند هیچ ارزش و اعتباری یوخدی و ا که بو قانوندان تخطی الیه مجازات اُور.¹⁰

مشاهدات گسترده ای واردی که گورسدیر که شکنجین و اعتراف اَلماق با روشلرین چوخ اُلیدی و قوه محکمین ایچیدن چوخ واردی. انقلاب 1357 دن سورا دیلر که شکنجه ، بخصوص شکنجه جنسی اولار که یاشلرین آزیدی¹¹ اونا خاطر که فشار گنیرلر که اعتراف الین اولار که بو رژیمین مخالفیدیله. بو گروه های بین المللی¹² که گزارشلار یازیدلر گورسدیلر که شکنجه معمول زماندا اعتراف اَلماقا خاطر اُور. بو محدود سیاسی و امنیتی پروندلرین دیدی.

تقریبا بُتون زندانلیر که مواد مخدره خاطر دستگیر اولیدیله سلول انفرادیدا ساخلیلار و بازداشتان سورا که مرحله تحقیقاتدی اورا شکنجه جسمیدا الیلر و وکیلادا دسترسیلری یوخدی او زمان.

چوخ زمانلاردا که اعتراف البدیلار او تنها سند و مدرکیدی که حاکیملار رای وریدی و محکوم المیشدی. بو شکنجه باشکی جرائمدا که جرائم تجاوز به عنف و یا آدم الدیمرآقدی دا استفاده الیبلر که شواهدی که گورسدا که آدم مظلون دی الماسا. 1393 ایلدا بیر کیشی که آتی ایل حبسدا دید ادا اونا خاطر که اتهامایسی آدم الدیمیقیدی 48 ساعات گالمیشدی که اعدام الیبلر بیگناه الماسینی ثابت الومدی و آدم آزاد الودی.

او آداماندا ا زمان سولدیبلر نیه بو قتلینی بلینه المیشدین و دمیشدین که سو قاتل سن او دمیشدی که " کلانتریدا بنو ورودیبلر و دیدیلر که سن قاتل سن . گوردوم که بو ورمآقلاری تحملوم یوخدی و ازومه دیدم که اعتراف المسام بولور منو اولدیبلر و اونا خاطر اعتراف الیدیم که بنیم حکمیدا اعدام گلدی اونا خاطر دیدیم اعتراف الیم تا من کتک ورمیلال. " بنانسوردا اونا اجاره وکیل توتماق ورمیشدیبلر.

فرمایشی محکمملر

مواد قانونی اساسی ایرندا اعلام الیبلر که: مجازات حکمیسی و اونو اجرا الماق گره بیر محکمه صالح و قانون ۳۶ و ۳۷ موجسیدن اولار. بو قانون دیرر که اصل، برائندی و قانون گوزوندن هچ آدم مجرم دیرر مگر بیر محکمه صالح او جرما اثبات الیه.¹³

بو وضعدا لازم دیرر که به دهه ۶۰ گیداخ تا ا محکملمیه باخاخ که 5 تا ۱۵ دقیقدن سورا محکمملر اعدام حکملاری ویریدلر. تابستان ۱۳۹۵ ایلدا اهل سنت کردولری انقیلاب محکمملردا، تهراندا ا اتهاماته که همکاری الیدیلر گروهک های تروریستین اعدام محکوم الیدیلر. نچدنه شاهد وکیل واردی که شهادت وریبلر که بو محمملر ۱۵ دقیقه که چکمیدیلر. ابولقاسم صلواتی، قاضی بدنام محکمه تهران که اولارا محکوم الیه باشکا آداملار که بو گروهیدی ۵ ایلین ایچیدنده اعدام محکوم الیه و اولارینکیدی که انقیلاب محکمه محکوم المیشدین ال بو شکلییدی.

محکمملر که فرمایشیدیلر باشکا اتهاملار از جُملا مواد مخدرا مربوط الا که انقیلاب محکمملر دا واریدی. بنزیرر که حاکیملار انقیلاب محکمینده گورسیدر که اولار قدرندن سواستفاده الیبلر و بو محاکملر فرمالیته گورسیدر.

بتون آداملار قانون قاباقیندا برابریدیلر

هر چند قانون اساسی دیرر که بتون آداملار قانوندا برابریدیلر اما واقعیت بُدی که بعضی آداملار " برابرترند". بو مثلا چوخ واردی و بیشماردی که این واقعیت گورسیدر که بو موضوع تاریخ جمهوری اسلامیدا چوخ واریدی که ای دی دانا مثال بونو گنیریر:

بهمن ۱۳۹۵ ای کی جوان ملاء عامدا اعدام الیدیلر. اولار متهمیدیلر که نچهفته قاباقدا بیر کیشینی پیچاخینان خیایاندا تهدید المیشدیلر و اونان زورگیری المیشدیلر. بو حادث دورین فیلمبرداری ضبط الموشدی و بو شبکه های اجتماعیدا اشل ال المیشدی. اولار به جرم " محاربه" اعدام الیدیلر. قاضی صلواتی بو دلیلی گنیمیشدی که چون اولار پیچاخین مسلح الموشدیلار، ملت وحشت المیشدی اونا خاطر اولاریه اعدام الیدیلر.

محمود کریمی ۱۳۹۲ ایلدا اودا دی آی دا که معروف مداح دی ایراندا بیر تصادف الیدی. اونان و ماشین قاباقلی لفظی ساواشدیلار و اونان سورا نچدنا عکس که محمد کریمی فشنگ وردی و تیراندازی الیدی بو شبکه های اجتماعدا ال ال اولدی او زوجی که شکایت المیشدیلر، شکایتان وازکشیدیلر و اودا اتهاماتدان تبرئه اولدی و اونا هچ حکمی ورمیدیلر¹⁴ ا ای. دی جوانا اونا خاطر که پیچاخان استفاده الیدیلر اعدام در ملاء عام وریبلر اما او مداحا که رهبرین نزدیکدی و تیراندازی خیاباندا الیدی تبرئه وریبلر که بو گورسیدر که قوه محکمه ایراندا بتون ادمالار برابر دیرر و بو مثالار چوخ چوخ ایراندا الوبدی.

نتیجاسی

عادلانه دادرسی ایراندا هم قوانین الیندی و هم اجرا نکردن قوانین نقض اولیر. ، قوه قضائیه مستقل فقدا نیسیدا و قضاتی که سیاسی دیدگاهلاری واردی که اونا خاطر جهت دهی الیبلر و انتصابی شکیل قاباقا گدماق اونا اجازه از وریر که قدرتدن استفاده الیبلر، وکلادا استیقلالاری محدود دی، قوانین دا تبعیض آمیزدی اودا اکثریت جامعیه، قوانین اجرا الماقدانتخابی الوبدی، بو مسایلار شیوه عمل قوه محکمه جمهوری اسلامی ایراندا اولبدی که بتون مسایل اُ سمتا گدیر که دادرسی عادلانه و سالمی فرق الیه.

بعضیلردا که تغییر الیبدیلر بعضیلردان سختردی. مثالسی بودی که بیر محکمه قوهسی مستقل اُلا که بو مسئله بدون محدودیتی که اختیارات رهبری ایراندا واردی ممکن دیر. البته که بو گره هدف نهایی هر اصلاحی ایراندا اُلا. بو مسائلین هرکی رهبری موقعیتدن دانیشا خطر کیرمز اوستینددی و او مسئله خط کیرمزدی و او مسئله به امنیت و آزادی گره دیدی. آما مبارزه اوناخاطر که بو قوانین تبعیض آمیز کسلسی گره، انقیلاب محکملر تعطیل اولالار، کانون وکلایا گره آزادی و قدرت فازلا ورلر، آزادی بیانا گره چون تلاش الیبلر و اجتماعات ایرانین اچینده چوخ اله. بو شیولر واردی که قوانینلره انتخابی الیبلر بیته که بو مسائل اصل جامعیه مدنی ایرانددی که دانیشماق باشکا کیشورلرینن که گفتگوی ای کی جانبه اولا شروع یاخچیددی. شرایط حقیقینن بهبود الیه، اگر حاکمیت قانون الماسا هیچ الماز. بو مثالسی بودی که اولار که قانون یازیلار و ایران طرفینددلر او مسائل و اصطلاحات اعدام مربوطونه گوتولر و استیلر که لغو مجازات اعدام برای اولار که جرائم مخدر واریدلر. بو شکیل تکیم اگر متهملر وکلایا تماسالار و گورماسالار اعدام لار آز اولماز و گروه اولار که دستگیر اولولار وکیل حقسین اولسا و شکنجه الماسالار، یالان اعتراف الماسالار، و فرمایش محکملردا گنیمسالار که بو مسایل اگر اُلا قانونی که اعدالارا آلیجاخ تغییر الماز.

یوکسری سوزلار توجسیدن بیز پیشنهادلریمیز واردی که اُلاری توصیه الیبیک:

- مقامات جمهوری اسلامییه ایچین
- قوانینن بازنگیری الیبلر و او گوزین باخلار که دادرسی عادلانه و قانونی مسائل تضمین اولار و اولار که مصونیت مجازاتدان واریدلر محدود اولار و در مواردی خاصدا، امنیت و کانون وکلایا استیقلال ورلر که بو شکیلدن مقررات قانونی تامین الوبدی.
- وکیلر انجام وظیفهسیده حمایت قانونین گرولار و حقلمی محفوظ اُلا.
- شکنجه و او رفتارلار که انسانی دیبلر و تحقیر الیر آدمی که او شکل منجر به اعتراف فشار التیندا اُلور و انفرادی سلولار دا کوتولا.
- کنوانسیون منع شکنجه تصویب اُلا و او رفتارلار و خشن مجازاتلار و غیرانسانی و یا او سوزلار که اهانت آمیز دیبلر دا الماسا.
- اُ مجازاتلار که متهمین 18 یاشدا اشاقی انجام الیبلر و یا جرائم مواد مخدر تعلیق اُلا، اُنا خاطر که چون جدی موانع واردی که دادرسی عالانه حقوقی و منصفانه اُلا، و روراستا اُلا که بین المللی تعهدات ایران وی بو حکملار فقط چون جدی بیرمسئله اُلا اجرا الا.
- ملاء عامدا اعدامی توقف الیسیز، بو مسئله فقط مجازات تحقیرآمیز و یا بی رحمانه دیر بلکه خشونت و بی رحمی جامعیه دا ترویج الیر.
- عفو و یا تبدیل مجازات اعدام باشکا مجازاتلار بو امکان اُلا - بو مسئله مستقل وکیلردا که اُلا اقدامات قانونینن بو مسئله باخلار.
- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایراندا بیر ماده واردی که ماده 57 دی گره اُنا نظرات اُلا تا محکمه قوسی مستقل اُلا.
- جمهوری اسلامی گزارشگر سازمان مللین درخواستی که دمیشدی ایرانا گله و همکاری اُلا قبول الیه و وضعیت حقوق بشر در ایراندا و همکاری اولارینن 2017 دا دوشون.
- جامعه جهانیه خاطر و ویژه اروپاینن و انگلیسنن سیاستگذارلاری

- فقدان دادرسی عادلانه و قانونی سایماقیدن و انتخابی چالیشماقلااری که محکمه قوسیدا واردی توجه البیلر
- اتحادیه اروپاین دستورلاری که در مورد مجازات اعدام واردی پیروی الماق - اُ چارچوب ای کی طرفدا ، آمار اعداملار که ایرندا چون اوسددی باخلار.¹⁵
- حاکیملارا اُ شرایط یاپالار که اطلاعات اولاره ورلر و همکارینن و آموزش گُرالر
- اُ حمایتلر که جامعه مدنی ایران تقویت البیر افزایش اُلا و حمایت البیلر آگاهی در جامعدا که ببیلر که اولار حق قانونی ، یا وکیل واریدلر و اُنی استسیلر که اعدام لغو اُلسین.
- بیر مسئله واردی که اُلا ر تبدیل البیلر مسئلا آموزش و پرورش و حقوقی سیستمین مقامات محکمه ایرانین و اولار که انسان حققلیرن چالیشیلار.
- جمهوری اسلامی اُ شرایطت تاپا کی بین المللی مسایلردا مشارکت البیه ، مسائل اجتماعیه انسجام وره و بتون آداملار اولار که اقلیت مذهبیدلر ، قومیت دیلر و یا باشکا دگرانیشلره

بی نوشت

- ¹ قانون اساسی (جمهوری اسلامی) ایران مقایسیسی ۱۳۵۸ و قانون اساسی ایرانین ۱۳۶۸ د اودا اصلاحاتیتدا (انگلیسی ترجمسی) ۲۰۱۶
- ² تشکیلات انسان حققلیرن کیمیسارعالی دفترسین - ۱۹۹۶ - میثاق بین المللی مدنی و سیاسی حققلار: <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>
- ³ بوردا گوریز: <https://www.fidh.org/IMG/pdf/ir0108a.pdf>: FIDH, Discrimination against religious minorities in Iran, August 2003,
- ⁴ <http://www.wfafi.org/laws.pdf>: and Women's Forum Against Fundamentalism in Iran, Official Laws Against Women in Iran, 2005,
- ⁵ سرکوب قانونگذاریلار: ارزیابی مجازات اسلامین قانونلاری تزه سی 2012 دیده بان انسان حلقره جدید: Human Rights Watch, Codifying Repression: An assessment of Iran's new penal code, 2012
- ⁶ 210 ماده مجازات اسلامی قانونیسی / اکرم اصغری و سید علی اصغر موسوی رکنی
- ⁷ <https://iranhr.net/en/articles/57> / ماکان مولودزاده 13 یاشی لواط خاطر اعدام اولدی
- ⁸ <https://www.theguardian.com/world/2014/jul/31/six-judges-iran-crackdown-journalists-activists>
- ⁹ European Country of Origin Network, Iran-National Laws, <https://www.ecoi.net/iran/nationallaw>
- ¹⁰ ایران قانون اساسیسی <http://www.iranonline.com/iran/iran-info/government/constitution-3.html>
- ¹¹ بو جزئیاتنا باخیز <http://www.irantribunal.com/index.php/en/sessions/court/402-judgment>
- ¹² [/https://iranhr.net/en/articles/1185](https://iranhr.net/en/articles/1185)
- ¹³ Iran Constitution http://www.servat.unibe.ch/icl/ir00000_.html
- ¹⁴ <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/01/singer-shooting-charges-dropped.html>
- ¹⁵ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV%3A130202_1

